

SM111

Over het bejubelen, adoreren en vereren van een zelflerend algoritme

Het zoveelste jubelende nieuwsbericht kwam voorbij over ChatGPT, het nieuwste gadget van *OpenAI*, een tool om in een oogwenk menselijk uitzijnde teksten te genereren, samenvattingen te maken, code te generen, tekststructuren te genereren en nog veel meer. Ik blijf het ongelofelijk vinden dat we met een soort ‘openbaringsgevoel’ naar ChatGPT kijken. Het is een bizar soort verering van een AI die ons gewoon napraat. Het enige dat ChatGPT doet is met enorme snelheid berekenen welk woord het meest waarschijnlijk is na het voorlaatste woord.

ChatGPT doet ons na! Het is een papegaai. Alleen met een rekenkracht en een leersnelheid die we ons niet kunnen voorstellen. Natuurlijk, ChatGPT schrijft een artikel, mail of blog voor je in seconden waar jij wellicht uren over zou doen. Het kan perfecte samenvattingen maken van moeilijke teksten. Code schrijven. Scripties maken. Het ziet er allemaal heel indrukwekkend uit. En menselijk. Ons oerbrein maakt een mens van ChatGPT.

En het ziet er goed uit want ChatGPT schrijft zoals wij schrijven, praat zoals wij praten. Rationeel weten we wel dat het niet zo is, dat het geen mens is, maar het doet ons precies na, hè? We kunnen niet anders doen dan geveild zijn terwijl we verleid worden. Want we worden verleid tot luiheid. We schrijven die mail zelf niet meer, of maken die samenvatting zelf niet meer, of dat projectvoorstel, of die scriptie, maar laten het ChatGPT doen. Lekker makkelijk. We worden creatief lui, gemakzuchtig en daardoor uiteindelijk minder intelligent.

Het lijkt of het werk dat ChatGPT produceert van ons is, maar het is het werk van een slaaf. En dat maakt ons een slaaf van onze eigen gemakzucht. Want als we er zelf niet meer voor gaan zitten om artikelstructuren te bedenken, mooie volzinnen te maken, creatieve stukken te schrijven, nieuwe woorden te bedenken, of zelf te puzzelen met semantiek, dan verleren we die kunst net zo snel als ChatGPT haar kunstjes leert.

Ik vind het een buitengewoon verontrustende ontwikkeling dat ik dadelijk niet meer weet of de reactie die ik krijg op een mail, artikel of blog door een mens van vlees en bloed of door een AI is geschreven. Want ChatGPT zal net zo snel leren wat de idiosyncratische eigenschappen van iemand zijn. Wat iemands eigen schrijfstijl is. Het zal zelfs leren om kleine d/t/dt-foutjes in de tekst op te nemen zodra je vraagt ‘schrijf een reactie in de typische stijl van persoon x’.

Omdat de technologie zelflerend is een exponentieel tempo, komt er een moment, waarschijnlijk dit jaar (!) nog, dat de teksten niet meer van een echt mens zijn te onderscheiden. De film waar ik aan refereer in onderstaand essay maakt deze absurde uitkomst op briljante wijze duidelijk aan het einde van het verhaal. Als je mijn zorgen deelt kan ik je deze film van harte aanraden.

Het is een uitermate verontrustende ontwikkeling met welk tempo wij deze Godin der Gemakzucht verwelkomen in ons leven. Het is alsof we in een bekerplant zijn gevallen:

(Zie verder mijn essay over ChatGPT)

<https://www.demensalsgrens.nl/wordpress/wp-content/uploads/2023/02/De-mens-als-grens-van-Bart-Flos-SM105-De-bekerplant-waar-we-in-zijn-gevallen-essay.pdf> (essay, pdf)

‘De mens als grens — Over de onbuigzame barrières van ons bestaan’.

<https://www.demensalsgrens.nl> (boek en website)